

Adviesraad Sociaal Domein Bergen

Aan : Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bergen (NH) Van :
Adviesraad Sociaal Domein gemeente Bergen (NH)

D.d. : 17 oktober 2022

I.a.a. : afdeling Beleid Samenleven

Betreft : Gevraagd advies concept Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2023-2026

Inleiding

Op 13 september 2022 heeft de Adviesraad Sociaal Domein Bergen het *Concept integraal beleidskader Sociaal Domein 2023 – 2026* ontvangen. De adviesraad is verzocht uiterlijk 25 oktober 2022 inhoudelijk advies uit te brengen op het beleidskader.

Met leden van de adviesraden van de BUCH-gemeenten is in het ambtelijk voortraject drie keer van gedachten gewisseld over het beleidskader. Hierbij hebben de aanwezigen input kunnen leveren. Er zijn door de leden van de adviesraden zowel op structuur, woordgebruik en inhoud aanvullingen, opmerkingen en wijzigingen voorgesteld. In het concept dat nu voorligt, zien wij dat er aanpassingen zijn gemaakt, maar naar onze mening zijn er nog een aantal zaken die kunnen worden verbeterd:

1. Niet aan alle wettelijke eisen voor een beleidskader is voldaan;
2. Er ontbreekt een probleemanalyse;
3. Het document is niet geschreven vanuit het perspectief van de inwoners van Bergen;
4. De adviezen van de ASD Bergen op voorgaande beleidsstukken zijn niet voldoende meegenomen;
5. De samenhang tussen diverse elementen in het Sociale Domein is niet duidelijk;
6. De wijze waarop de verandering van werken door de Sociale Teams wordt ondersteund door het beleidskader is niet helder.

In het volgende geven wij een nadere toelichting op deze 6 punten.

Daarnaast stellen wij voor in uw inleiding de wijze waarop het document is opgebouwd toe te lichten (pijlers, bestuurlijke prioriteiten, rode draad, hoofdgave, bouwstenen). Dat maakt het document naar onze mening beter leesbaar.

Wij blijven graag op de hoogte van de verdere uitwerking van het integraal beleidskader en zien de gebiedsplannen graag tegemoet.

1. Niet aan alle wettelijke eisen voor een beleidskader is voldaan

Voor twee van de drie onderdelen van het sociale domein dient in een beleidsplan aandacht worden besteed aan vastgestelde onderwerpen. Het betreft WMO en jeugd, voor participatie is dit niet het geval. Het is niet nodig dat een beleidsplan

rechtsreeks bindende normen bevat, maar het is wel een belangrijk interpretatiekader voor de in de verordeningen vast te leggen regels.

Wij hebben geconstateerd dat veel van de wettelijke vereiste onderwerpen opgenomen zijn in het integraal beleidskader. Onderwerpen die onzes inziens niet zijn opgenomen in het integraal beleidskader zijn bijvoorbeeld:

- Er moeten keuzemogelijkheden zijn voor mensen tegen de achtergrond van hun godsdienstige en culturele wensen (WMO en jeugd);
- Het tot stand brengen en uitvoeren van familiegroepsplannen en het verlenen van hulp op basis van die plannen (jeugd).

Advies: *Toets nogmaals het beleidskader aan de wettelijke eisen.*

2. Er ontbreekt een probleemanalyse

In het beleidskader staat als aanleiding voor het schrijven van een nieuw beleidskader:

- Een nieuw beleidskader is nodig omdat het laatste kader, dat een aantal malen is verlengd en dateert uit 2018, is verlopen.
- Met name maatschappelijke en demografische ontwikkelingen en de kwaliteit en betaalbaarheid van de hulp en ondersteuning geven aanleiding tot een herijking van de koers in een nieuw beleidskader.

Er ontbreekt een probleemanalyse, waarin wordt ingegaan op de problemen in het huidige beleidskader. Hierdoor is het niet helder welke knelpunten, die samenhangen het huidige beleid, moeten worden opgelost. Daarnaast is er onvoldoende opgenomen over de bevindingen vanuit evaluaties en de waardering van inwoners/cliënten over de ondersteuning of dienstverlening in de afgelopen periode.

Advies: *Voeg een probleemanalyse toe aan het integraal beleidskader.*

3. Het document is niet geschreven vanuit het perspectief van de inwoners van Bergen

De inhoud van het beleidskader is vrij algemeen en is niet toegesneden op Bergen. Wij herkennen weinig specifieke punten die voor Bergen van belang zijn. Wij zijn derhalve van mening dat het beleidskader het “inwonersgericht werken” binnen onze gemeente niet concreet ondersteunt.

Anderszins lijkt het beleidskader hierdoor niet belemmerend voor de verdere uitwerking in de gebiedsplannen en verordeningen. Wij gaan ervan uit dat de herkenbaarheid voor de inwoners van Bergen in de nog op te stellen gebiedsplannen zichtbaar wordt.

Advies: *Stel de gebiedsplannen en verordeningen “inwonersgericht” op. Wij brengen hierover t.z.t. (ongevraagd) advies uit.*

4. De adviezen van de ASD Bergen op voorgaande beleidsstukken zijn niet voldoende meegenomen

Wij hebben in het beleidskader geen reactie op door ons uitgebracht adviezen gevonden en zien ook geen verwijzingen naar deze adviezen. Het betreft onze adviezen Beheersmaatregelen (mei 2021), Inclusie (november 2021), Preventief

jeugdbeleid (mei 2022), Integraal beleidskader, doorontwikkeling sociaal teams (mei 2022) en Participatiewet (2022). In een reactie op deze adviezen is destijds aangegeven, dat de adviezen meegenomen zouden worden in het integraal beleidskader. Alleen over de eerste twee adviezen is onzes inziens (beperkt) tekst opgenomen in het beleidskader.

Advies: *Beoordeel nogmaals of de genoemde adviezen van de ASD in het beleidskader zijn opgenomen en geef de adviesraad alsnog een reactie.*

5. De samenhang tussen diverse elementen in het Sociale Domein is niet duidelijk

Ons is niet duidelijk wat onder “integraal” wordt verstaan. Als het hier gaat om het Sociaal Domein van de inwoner, dan gaan wij uit van diverse wetten en regelingen in dat Sociaal Domein. Wetten als WMO, jeugdwet, participatiewet, inburgering, schuldhulp etc. behoren onzes inziens tot dat Sociaal Domein van de inwoner. In het integraal beleidskader staat niets vermeld over die integrale positie.

Wij constateren ook dat de staatsrechtelijke eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de verschillende wetten ligt bij de gemeenteraad van Bergen. Dit m.u.v. delen van de Algemene Bijstandswet als onderdeel van de participatiewet.

Advies: *Noem binnen het integraal beleidskader het integrale karakter voor de Inwoner nadrukkelijk bij naam en toenaam.*

Advies: *Verantwoord een bestaande situatie van een uitvoeringsinstantie als Zaffier in het beleidskader.*

6. De wijze waarop de verandering van werken door de Sociaal Teams wordt ondersteund door het beleidskader is niet helder

Wij zijn verheugd dat er in het integraal beleidskader nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan de wijze van werken van de sociale teams. De verandering die reeds is ingezet/doorgevoerd vinden wij lastig te relateren aan hetgeen is opgenomen over de sociale teams in het integraal beleidskader. Wij vragen ons af of en op welke wijze de verandering in de wijze van werken van de sociale teams wordt ondersteund door de inhoud van dit beleidskader.

Advies: *Licht (de verandering in) de wijze van werken van de sociale teams in relatie tot het integraal beleidskader nader toe.*

Wij blijven graag op de hoogte van de verdere uitwerking van het integraal beleidskader en zien de gebiedsplannen graag tegemoet.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Bergen

F.J.M van Leeuwarden, voorzitter

E.F.A. de Vreede, secretaris